



ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

នគរបាល

និស្សីរាជនាមខ្មែរ

ឆ្នាំទី ១០ លេខ ៣

ក្រុមការងារ

ក្រុមការងារនៃខេត្ត សោរុបភូមិ និងក្រុងក្រោម

សកម្មភាព

ការងារ

E
C
O
S
O
C
C



Work Activities

ប្រចាំខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧



មាសិកា

ន.៦ បរិយាយ

លេខខំតែ៖

I- កិច្ចប្រជុំដំនាថ្ងបច្ចកទេស

១- សេចក្តីព្រោះច្បាប់ស្តីពីពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ១-២

២- សេចក្តីព្រោះវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីស្ថិសារកម្ពុជា ៣-៥

II- សកម្មភាពការងារបស់ក្រុមវិយកអំពីសាស្ត្រកម្ពុជា

១- គគុបណ្តុះបណ្តាលអំពីដឹងសាស្ត្រកម្ពុជាដែលបែបបានលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិ ៥-៧

២- សិក្សាសាលាជួញធម្មរយស្តីពីការវិយកអំពីសាស្ត្រកម្ពុជាដែលបែបបានលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិ ៥-៨

III- កិច្ចប្រជុំស្តីពីស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងបែបធំកម្ពុជាប្រចាំឆ្នាំមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៧

IV- សកម្មភាពដែលទទួលបានការបង្កើត និងបែបធំកម្ពុជាប្រចាំឆ្នាំមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៨

សេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងបែបធំកម្ពុជាប្រចាំឆ្នាំមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៩



I- កិច្ចប្រជែងនាយកដ្ឋាន

១- នេបខ្មីព្រាណចប្បាច់ខ្សែតិ៍

ការណិតអនុសាស្ត្រព័ត៌មាននៃជីថយត្ថបនិក

កាលពីថ្ងៃទី៤ និងថ្ងៃទី៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧ នៅទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី មានបើកអនុប្រជុំជំនាញបច្ចេកទេស ក្រោមអធិបតីភាព លោកជំទារ ឌែនាំ នៃនាមីម អនុប្រធានក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងរបៀបធំ (ECOSOCC) និង ឯកឧត្តម នីត សុខខោក់ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាមួកច្បាប់ ជាសហប្រធានអនុប្រជុំ ដើម្បីពិនិត្យពិភាក្សាលើសេចក្តីប្រាងច្បាប់ស្តីពីពាណិជ្ជកម្មគាយប្រព័ន្ធគេវិចត្រនិក ដោយមានការអភិព្យូលរួមពីសំណាក់ សមាជិកនិងមន្ត្រីនៅក.ស.រ. សមាជិកនិងមន្ត្រីនៅប្រឹក្សាមួកច្បាប់ តំណាងទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី តំណាងអគ្គលេខាធិការដរដ្ឋកិច្ច មន្ត្រីជំនាញទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី និងតំណាងក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម។



តាមរយៈកិច្ចព្រមព្រៀងសីពី E-ASEAN ជាមួយនឹងការបេះដូរចិត្តបស់កម្ពុជាចំពោះអង្គភាពណិជ្ជកម្មពិភពលោក (WTO) ឲ្យមជាមួយបណ្តាលសមាជិកអាស៊ាន រដ្ឋដ្ឋាកិច្ចបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានសម្រេចនូវការបេះដូរចិត្ត ព្រមព្រៀងខណ្ឌ E-ASEAN តាមរយៈការព្រៀបចំនឹងការអនុម័តចូរប់សីពីពាណិជ្ជកម្មកាមប្រព័ន្ធគេឡិច្ឆេចគ្រឿនីក (E-Commerce)។ ក្រសួងពាណិជ្ជ

កម្មទូលបន្ទកដីកន្លែងបច្ចេកវិទ្យានុញ្ញនៃកម្មភាពរបស់ខ្លួន

ធម្មប់ស្តីពីពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ត្រូវបានភាគកំពងទ្រឹង ដើម្បីធ្វើលំសារ៖ប្រយោជន៍ដច្ចាន់ក្រោម៖

-សម្រួលដល់ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធគេឡិចត្រូនិកទាំងក្នុងប្រទេសនិងទាំងអន្តរជាតិ ដោយលួយបំបាត់រំពោះនានា និងបង្កើតភាពប្រាកដប្រជាប្រឈម ព្រមទាំងបង្កើនទំនួកចិត្តក្នុងចំណោមអាណីករពាណិជ្ជករ និងអ្នកប្រើប្រាស់ក្នុងប្រព័ន្ធបានការពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធគេឡិចត្រូនិក

-លើកទីកចិត្តដល់ការប្រើប្រាស់ទម្រង់ដែលអាចធ្វើឡើកចិត្តបាននៃពាណិជ្ជកម្មគាមប្រព័ន្ធដែល
ត្រូវនិកដែលអាចដ្ឋាយបង្កើតទាំងនេះពាណិជ្ជកម្មទាំងក្នុងនឹងក្រោព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

-សម្រលដល់ការរក្សាទុកសារទៅនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធគេឡិត្រូនិកជាមួយពាណិជ្ជករ និងពាណិជ្ជករ និងរោងពាណិជ្ជករជាមួយនឹងស្ថាប័នសាធារណៈ ដើម្បីរួមចំណោកអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងជិត្យការដល់សេវាតាមប្រព័ន្ធគេឡិត្រូនិកប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពតាមមធ្យាបាយដែលអាចធ្វើឡើងបាន

-លើកស្មួយទំនុកចិត្តពីសាធារណជនចំពោះយថាកូភាព សុភ្លឹកភាព និងភាពអាចដើឡកចិត្តបាន នៃទំនាក់ទំនងគម្របពីន្ទេរីក្រុនិក

-រារាយការប្រព័ន្ធគឺអំពើដែលបង្ហារខុចខាតដល់ទិន្នន័យ និងប្រព័ន្ធដ៏មាន។

លក្ខណៈពីសេស្សមេបស់ច្បាប់ស្តីពីពាណិជ្ជកម្មគម្របពីន្ទេរីក្រុនិក តើទូលស្អាល់ទំនាក់ទំនងបេស់ភាគីពាណិជ្ជកម្ម ដោយមិនចាំបាច់ប្រើប្រាស់លិខិតស្មាមជាភ្លាស់ដែលជាម្នាប់ប្រើបានកិច្ចសន្យាទុទេ និងការប្រើប្រាស់កន្លឹនធមក។

ម្នាក់ទៀត ច្បាប់នេះជានូយសម្រាប់បង្កើតកិច្ចសន្យានិងជាតាសុពលភាព នៃកិច្ចសន្យាចាំងខ្សោយ ដែលភាគីបានចុះកិច្ចព្រមប្រព័ន្ធគម្របពីន្ទេរីក្រុនិក ព្រមទាំងរក្សាទិន្នន័យសារអេន្ទីក្រុនិក ក្នុងគោលបំណងទទួលស្អាល់អ្នកទទួលសារអេន្ទីក្រុនិក និងកំណត់ពេលវេលា និងទីកន្លែងរបស់អ្នកដើរ និងអ្នកទទួលសារអេន្ទីក្រុនិក^(១)។



អង្គប្រជុំបានពិនិត្យពិភាក្សាលើសេចក្តីប្រាងនេះ ហើយបានសម្រេចកែសម្រួលទម្រង់ ឱ្យមានរាយក្រោះពេលវេលាដែលបានបញ្ជាក់ថាបានប្រើបានកិច្ចសន្យានិងជាតាសុពលភាព នៃកិច្ចសន្យាចាំងខ្សោយ ដែលភាគីបានចុះកិច្ចព្រមប្រព័ន្ធគម្របពីន្ទេរីក្រុនិក ព្រមទាំងរក្សាទិន្នន័យសារអេន្ទីក្រុនិក ក្នុងគោលបំណងទទួលស្អាល់អ្នកទទួលសារអេន្ទីក្រុនិក និងកំណត់ពេលវេលា និងទីកន្លែងរបស់អ្នកដើរ និងអ្នកទទួលសារអេន្ទីក្រុនិក^(១)។

(១) អគ្គបទនេះដឹកស្រាវដ្ឋាន និងកំណត់មូលហេតុសង្គម នៃសេចក្តីប្រាងច្បាប់ស្តីពីពាណិជ្ជកម្មគម្របពីន្ទេរីក្រុនិក។

၄။ မေတ္တနနှင့်ရွာသိမ်းဆောင်ရေအနွေးဖျက်စီမံချက်

ស្តីពីជាន់ភាគទី២

កាលពីថ្ងៃទី១២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ នៅទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រីមានបើកអដ្ឋប្រជុំនៃពាណិជ្ជបច្ចេកទេសក្រោមអធិបតីភាព លោកជំទារ ឌាម៉ែន តែវអូធម៌ អនុប្រធានក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច សងមកិច្ច និងបេរុជម័យ (ECOSOCC) និង ឯកឧត្តម ថា ពិសិធន សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាមួកច្បាប់ ជាសហប្រធានអដ្ឋប្រជុំ ដើម្បីពិនិត្យពិភាក្សាលើសេចក្តីព្រារនកម្មច្បាប់ស្តីពីសង្គមជារក្សា ដោយមានការអនុញ្ញាតឱ្យមាត្រាតីសំណាក់សមាជិកនិងមន្ត្រីនៃក.ស.វ. សមាជិកនិងមន្ត្រីនៃប្រឹក្សាមួកច្បាប់ តាំងការនឹងស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី តាំងការនឹងអគ្គលេខាធិការរៀបចំការណ៍ មន្ត្រីនៃពាណិជ្ជបច្ចេកទេស និងតាំងការនឹងក្រសួងធនស្សាបាកម និងសិប្បកម្ម។

ការចូលជាសមាជិករបស់អង្គភាពណិត្ត
កម្មពិភពលោក (WTO) របស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា កាលពីឆ្នាំ២០០៤ តើជាកត្តាប្រគិតិសាស្ត្រ របស់ប្រទេសកម្ពុជាក្នុងនាមជាប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ យើត បានយាយទៅក្នុងដំឡើងបណ្តាប្រទេស កំពុងអភិវឌ្ឍន៍។ ប្រទេសកម្ពុជាបានខិតខំជាប្រើប្រាស់ ដើម្បីបញ្ចប់ហេតុផ្លូវនានាសារៈសំខាន់ចំពោះសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។



បន្ទាប់ពីបានចូលជាសមាជិកនៃអង្គភាព WTO កម្ពុជាបានសម្រេចបង្កើតច្បាប់ស្តីពីស្ថាដំដារកម្ពុជា ដើម្បីបំពេញតាមការគម្រោះរបស់អង្គភាពនេះ និងធ្វើឱ្យការសំគាល់ក្នុងនូវគុណភាព សេវាកម្ម និងការគ្រប់គ្រង ជានាច្បាស់ ធ្វើឱ្យការបង្កើតកម្មមានលក្ខណៈព្រឹមព្រឹម និងងាយស្រួល ហង្វឺនការការពារអ្នកប្រើប្រាស់ និងលើកកម្មសំខានលកាតសាធារណៈ។

១.កែសម្រួលនិយមន៍យ “ស្ថាដារ” ឲ្យស្របតាមនិយមន៍យនៃកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីបចាំដប្បកទេសចំពោះពាណិជ្ជកម្ម របស់អង្គភាព WTO (World Trade Organization Technical Barriers to Trade-WTO – TBT)

២.ប្រើពាក្យ “បទបុរាណតិបច្ចកទេស” ដំនឹងសម្រាប់ពាក្យ “ស្ថាដារបញ្ជា” ដើម្បីទ្វាសមស្របតាមកិច្ចព្រម
គ្រែង WTO-TBT

៣.ដកដីពុកស្តីពី “ការរកយកម៉ែនទូលស្អាល់ និងការចុះបញ្ជី” ចេញពីច្បាប់ស្តីពីស្ថាដជារកម្មដានីម្បីធ្វើសកងទនាស់ជលប្រយោជន៍នៅក្នុងការអនុវត្តការរកយកម៉ែនភាពអនុលោម

៤.បង្កើតទូរសព្ទនៃការកំណត់ “បទបញ្ជាផ្ទុកបច្ចេកទេស” ស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀង WTO-TBT។
ម្រាងវិញ្ញាបៀវត្ថុ នៅក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្អែង ក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម បានដឹបប្រឡេខេត្តផែល
លំបាកមួយចំនួន ដោយមន្ត្រីអធិការកិច្ចរបស់វិទ្យាសានស្អដែរកម្ពុជាតាំមាននឹតិសម្រាងទិន្នន័យឱ្យបទលើស
ដែលមានចំងារនៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីស្អដែរកម្ពុជា ស្របតាមបទបញ្ជាផ្ទុកនៃក្របនីកិច្ចព្រៀង និងការប្រើ
លើការប្រើប្រាស់វិទ្យាសាន ជាបោកដើរក្នុងបណ្តាញសាធារណៈជនមានយល់ប្រលំបាត់ វិទ្យាសានស្អដែរកម្ពុជា ជាគ្រឹះសានសិក្សា
ឯកជន មិនមែនជាស្ថាបនបេសកំណត់ដោយបានទ្រូវយ៉ា ម្រាងវិញ្ញាបៀវត្ថុ នៅក្នុងបណ្តាញប្រឡេខេត្តផែល សមាជិកសហគមន៍
សេដ្ឋកិច្ចអាសន៍ អង្គភាពស្អដែរកម្ពុជាតិនៃប្រឡេខេត្តផែល និងសិប្បកម្ម ស្តីសំពើវិសាងនកម្មច្បាប់ស្តីពីស្អដែរកម្ពុជា
ទៅលើបច្ចេកទេស ដូចខាងក្រោម៖

៩.ផ្តល់នូវកិសម្បទាជាចល់មន្ទីរអធិការបេសវិទ្យាសាន និងមន្ទីរខេត្តស្រុបភាគមួយ និងសិប្បកម្មកដជានី ខណ្ឌទឹកបន្ទាល់និតិសម្បទាចុរិតិនិកឃុបទល្វើសដែលមានចំងក្វិដច្បាប់នេះស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃនិតិព្រហ្មទណ្ឌ។

ពេ.បុរឈូហ៍: “វិទ្យាសានស្តង់ជារកម្មជា” ទៅជា “អគ្គនាយកដ្ឋានស្តង់ជារកម្មជា” និង “ប្រធានវិទ្យាសាន” ទៅជា “អគ្គនាយក”^(១)។

អង្គប្រជុំបានពិនិត្យពិភាក្សាលើសេចក្តីថ្លោះនៃកម្មវិធីសេដ្ឋកិច្ច ហើយបានសម្រេចកំសម្រលទ្ធឌ្រោះខ្លួន ពាក្យពេចន៍ និងយុប្បយោគដែរដោយក្រុមហ៊ុន ដើម្បីធ្វើឲ្យសេចក្តីថ្លោះនៃការងារកំណត់ឡើង មុននឹងជាក់ស្នើសុំក្នុងក្រុងប្រជុំអនុរក្សាសងនាពេលខាងមុខ។



(๙) អត្ថបទនេះដើរក្នុងពីសេចក្តីថ្លាងសេចក្តីថ្លែងហេតុនៃសេចក្តីថ្លាងវិសាទនកម្មួយរបស់ស្តីពីស្តីដាក់កម្មជាមុខ

១- នគរបាលធនធាននិងពីតិចិន្ទីសាស្ត្រពាយដល់ ផ្តើមនូវការណ៍ដែលនឹងត្រួតពិនិត្យការងារ (Regulatory Impact Assessment Implementation)



នៅថ្ងៃទី១ពេលខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧ ក្រុមប្រឹក្សាបត្រិបត្តិលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តូរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងរបៀបធ្វើដំណឹង (ECOSOCC) នៃទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី បានបៀវត្សបណ្តុះបណ្តាលស្ថិតិវិធីសារស្ថាបន្ទាយ តម្លៃលើដែលបានរំពោលនៅលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តូ (Regulatory Impact Assessment Methodology) ដូចជាមួយនឹងជ្រើសរើសរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច នៅអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាផ្សេងៗ ចំនួន

ប្រមាណ ៥០រូប ចាប់ពីថ្ងៃទី១ ដល់ថ្ងៃទី១៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ នៅអគ្គលេខាជិករដ្ឋាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាបុរិយាយ

ឯកឧត្តម មិន សុខ អគ្គលេខាជាតិករដៃ ECOSOCC និងជាអនុប្រធានអចិន្តិក ក្នុងក្រុមប្រតិបត្តិលិខិត បទដ្ឋានគតិយក្តី និងឯកឧត្តម នៅ ឡាតាំង អគ្គលេខាជាតិករដៃ ECOSOCC និងជាប្រធានដ្ឋាកបណ្តុះបណ្តាល នៃក្រុមប្រតិបត្តិលិខិតបទដ្ឋានគតិយក្តី វគ្គិនក្នុងគគ្គបណ្តុះបណ្តាលនេះ។



ជាកិច្ចបាប់ដើមរគ្គបណ្តាល ឯកឧត្តម អគ្គលេខាជាតិការ ក្រុមប្រឹក្សាទម្មន័យ បានមកពីស្ថាគម្ព័ជា “ជាបច្ចុប្បន្ននាមមន្ត្រីជាតិការនៃអគ្គលេខាជាតិការដោនក្រុមប្រឹក្សាទម្មន័យ និងក្នុងនាមខ្ញុំ ផ្តាល់ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណារគុណចំពោះឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី ហើយ ឧបាទខ្លួន ប្រធានក្រុមប្រឹក្សា សេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងបែងចែម នៃទីស្តីការគេណា:រដ្ឋមន្ត្រី ដែលបានឯកភាពការសំណើកិស្សបេសរីយើងខ្ញុំ និងបានចាក់ឯកឧត្តមទាំងពីរ អព្វិញ្ញមកដើរបទខ្លួសនាមអំពីវិធីសាស្ត្រវិយកម្លែលិជលប៊ែបាល់នៃលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិ ចំនួន ២ថ្ងៃ តើនៅថ្ងៃទី១៧ និងថ្ងៃទី១៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧ នេះ នៅអគ្គលេខាជាតិការដោនក្រុមប្រឹក្សាទម្មន័យ ព្រមទាំងបានផ្តល់អាហារសម្រេចនិងអាហាររៀបចំត្រួតពេលវេលាត្រូវការប្រើប្រាស់ លើសពីនេះទៅទៀត សូមថ្លែងអំណារគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រាប់ដុត ចំពោះឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី ប្រធានក្រុមប្រឹក្សា សេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងបែងចែម នៃទីស្តីការគេណា:រដ្ឋមន្ត្រី ដែលបានផ្តល់កំពុទ្ធដោយផែចំនួន ០៨គ្រឿង ព្រឹនដែចំនួន ០១គ្រឿង និងខបករណីចំតសំឡែងចំនួន ០១គ្រឿង ដល់ក្រុមការងាររាយកម្មផិតប៊ែបាល់នៃលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិ នៃអគ្គលេខាជាតិការដោនក្រុមប្រឹក្សាទម្មន័យដើម្បីបំពេញការងារ។

កទោនេះ ខ្ញុំសូមជម្រាបដួនឯកឧត្តមជាគ្រឿងទេស អំពីសមាសភាពចូលរួមស្ថាប់បទខទ្ធសន្យា
នាមពេលនេះមាន ឯកឧត្តមអគ្គលេខាជិករោង នៃក្រុមប្រឹក្សាចម្លើនឡើង ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា
ជាម្រីខ្ញុំកាលំយប្រធានក្រុមប្រឹក្សាចម្លើនឡើង អគ្គនាយក អគ្គនាយករោង ប្រធាន អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន
ប្រធាន អនុប្រធានការិយាលំយសរបចាំងអស់ចំនួនប្រមាណ ៥០ នាក់។

ខ្ញុំសង្ឃឹមថា គតុបណ្តុះបណ្តាលនេះ អាចចាត់ទុកជាការទទួលចំណោះដើរ និងបទពិសោធន៍ជីជំលន់
ឲ្យយមានការយល់ដើរមួយក្រឹកចំណោះដើរ ឬការទទួលបានបន្ថែមទៀត។

ជាទីបញ្ហាប់ ខ្ញុំសូមធ្វើនៅ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា សុមជូបប្រកបតែនឹង ពុទ្ធផាចំណែង
ប្រការគី អាយុ ឡាតាំង: សុខ: ពល: កំហើយឃ្លាករឡើយ។

តទៅនេះ ខ្ញុំសូមប្រកាសបៀវគតុបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីធនាគារសាស្ត្រភាគយកម៉ែនិលប៉ែបាលប៉ែនលិខិតបទជ្រាន
គតិយុត្តិ និងសង្ឃឹមថា ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា និងខិតខំក្របយកចំណោះដើរ និងបទពិសោធន៍
របស់ឯកឧត្តមត្រូវខ្សោយ ដើរមួយក្រឹកចំណោះដើរ ឬការទទួលបានបន្ថែមទៀត។



၂၁- နိုင်ငံတေသနပညာပြည့်စုံမှုအဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းများ၊ ပညာနည်းပညာနှင့် ပညာပညီတွင် ပေါ်လေ့ရှိသူများ၏ လုပ်ငန်းများ၊ ပညာနည်းပညာနှင့် ပညာပညီတွင် ပေါ်လေ့ရှိသူများ၏ လုပ်ငန်းများ၊



នៃនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាសយដ្ឋាន ADB រួមជាមួយការងារដែលបានកម្ពុជា តាមរយៈក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ នៃទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី បានបង្កើតគម្រោងវិស័យកំឡើងលើសំណាល់នៃលិខិតបទដ្ឋានគតិយកុំហែ កាត់ថា RIA ។ ការបង្កើតគម្រោង RIA ក្នុងបំណងព្រឹងការធ្វើកំណែទម្រង់បញ្ជីកម្ម សម្រេចបានឲ្យ នូវប្រើប្រាស់បង្កើតគោលនយោបាយ និងអភិបាលកិច្ចការនៃតំបន់ស៊ី តាមរយៈការដាក់ឲ្យអនុគត់ប្រព័ន្ធការ កំឡើងលើលិខិតបទដ្ឋានគតិយកុំហែ ពេលដីរួចរាល់មានការវិភាគម៉ែ និងសិក្សាទ្វាតានលិតល្អនៃបង្កើតមុនចេញ លិខិតបទដ្ឋានគតិយកុំហែ និងបញ្ជីកម្ម ធ្វើយ៉ាងណាកាត់បន្ថយដូលប៉ះពាល់ជាអតិបរមានៅក្នុងសង្គម។



ទាំង ឯកឧត្តម ឃើម ធម្មនាគន និងឯកឧត្តម ធម្ម សុខថ្វេត បានថ្លែងចា ករដ្ឋូបញ្ជីកម្ពុជា
មានសារសំខាន់ណាស់ និងចាំបាច់សម្រាប់សង្គមនឹមួយា ដើម្បីគ្រប់គ្រងសង្គមឲ្យបានមិន និងប្រសើរឡើង
ទៅកាត់នៅមកនូវផលប៉ះពាល់ដឹងដឹង ធ្វើសមិនជុតឡើយ តែការដរដ្ឋាកិបាលកំព្រឹងប្រយ័ត្នធ្វើកំព្រឹងបញ្ជី
កម្ពុជាទាំងនេះ: មានផលអវិជ្ជមានមិនចាំបាច់ដល់អ្នកប្រពិបត្តិតាម។ «RIA ទាមទារឲ្យក្រសួងក្រុរោនុវត្តគោល
ការណ៍ប្រពិបត្តិធ្វើបញ្ជីកម្ពុជាអ្នកប្រចាំសំណើលិខិតបទដ្ឋានគតិយក្នុង និងរាយកម្មឲ្យបានលិតលូន់លើ
បញ្ជីកម្ពុជាមានផលប៉ះពាល់ដល់ជុរកិច្ច»។



III- កិច្ចប្រជុំស្តីពីស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងរបៀបចំណាំ ប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់ ឆ្នាំ២០១៧



របាយការណ៍ស្តីពីស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌កម្ពុជា ប្រចាំឆ្នាំមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៧នេះ ជាលទ្ធផលនៃកិច្ចប្រជុំទូទាុយក្រុមប្រើក្រាសសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ (ECOSOCC) នៅថ្ងៃទី១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៧ ក្រោមអធិបតីភាព ឯកឧត្តម ឃើម ឧបាទសាល អនប្រជានក្រុមប្រើក្រាសសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ ដោយមានការអនុញ្ញាតឡើង និងប្រជានក្រុមប្រើក្រាសសេដ្ឋកិច្ច សមាជិក សមាជិក អគ្គលេខាធិការ អគ្គលេខាធិការដៃ ក.ស.វ. និងកំណានក្រសួងស្នាប័នពាក់ព័ន្ធ។

១) ស្ថាបនការពាសខ្លួនឈរដៃថ្ងៃខែឆ្នាំនៅប្រទេសជាមុន

→ បើរបៀបធ្វើបក្សុងសមាសទី ១ ដូចត្រូវឆ្នាំ២០១៧និងឆ្នាំ២០១៦ សន្លស្សនីធ្វើទៅនឹងប្រជាស់ កើនឡើង ៣,៥% ដែលអាចចាត់ទុកចា ជាកម្មធម្មបើធ្វើបន្ថីនៃការចែងក្សុងគោលនយោបាយ (៣% - ៥%)។ ភាគង ១.៩. បញ្ជូនបាយលមសនសន្តិជាប្រជាស់តាមខែពីឆ្នាំ២០១៧ដែលឆ្នាំ២០១៧

	ផែបនីដែលបានបង្កើតឡើង	មករា	កុម្ភៈ	មីនា	មេសា	ឧសភា	មិថុនា	កក្កដ្ឋាម៉ា	សីហា	កញ្ចប់	គុណា	វិធីការ	ផ្ទុក	ប្រចាំឆ្នាំ
២០១៧	ខែជួចត្រូវពិនិត្យការងារ	៤,៤%	៤,០%	៤,១%	៣,៦%	២,៤%	២,៣%	២,៤%	៣,០%	៣,០%				
២០១៨	ខែជួចត្រូវពិនិត្យការងារ	៣,០%	២,៣%	២,០%	២,៤%	៣,៩%	៣,៣%	៣,០%	២,៩%	៣,០%	៣,៤%	៣,៦%	៣,៩%	៣,០%
២០១៩	ខែជួចត្រូវពិនិត្យការងារ	០,៤%	១,៦%	១,៩%	១,៣%	១,០%	០,៧%	០,៤%	០,៤%	០,៦%	១,៣%	១,៩%	២,៤%	១,៩%

P: កសិលមខំខែ កក្កដា សីហា កញ្ចា និងប្រចាំឆ្នាំ២០១៧ ជាកសិលមខំព្យាករណី (តាមវិធីសាស្ត្រ Decomposition)

ភាគង ១.២. សន្លស្សន្រៀចេអកិដលោក និងអគ្គនាយកម៉ែត្តលោកកុងអគ្គនាយក (តាមក្រម្មទាំងនៅ)

ប្រមូលនិញ្ញ	សន្លស្សន៍មគ្មមជាមាសទី១ឆ្នាំ២០១៩	អតិថរណា មាសទី១ឆ្នាំ២០១៩
ទំនិញប្រើប្រាស់ (២៥៦ មុខ)	១៦៤,៦%	១៦៣,៣%
មុបអាហារ	២០៨%	១៩៩,០%
កេសផ្ទៃ: មានជាតិស្រីដែល និងច្បាច់ដែក	១៥៦,៧%	១៥៥,៤%
សម្បៀកប័ណក និងស្រួលធើដែក	១៨៣,៦%	១៨៣,៦%
ផ្ទៃ: សំបេអិកអតិសនិខស្សីនិងកន្លន់ដែងឡាយក	១២៣,៩%	១២៤,០%
ក្រឹងសង្គមិរិយ និងសម្ងាត់: ប្រើប្រាស់	១៥០,២%	១៤៧,៩%
សុខភាពបាល	១៣២,៧%	១៣០,៦%
ការដើរដាច់ពួន	១១២,៥%	១០៨,០%
ក្នុងនោះ: ប្រែងសំដែង	៩០,០%	៨២,០%
ទូរគមនាគមន៍	៦៨,៣%	៦៨,៦%

- * ការវិភាគជាសំណោដកស្រប់ចេញពីទិន្នន័យសំខាន់ៗប៉ុណ្ណោះ មិនត្រូវបង្ហាញថា អ្នកប្រើប្រាស់ទិន្នន័យអាចទាញយកពីលេខពីការងារមានសេចក្តីផ្តើមរបស់ខ្លួន។
 - * ដើម្បីមានសង្គមភាពអ្នកប្រើប្រាស់លេខខ្លួន និងអនុវត្តតាមស្នើសុំនូវការ គឺជាការបង្ហាញសាធារណៈ ប៉ុន្តែក្នុងការងារបេន (Excel) សារឱ្យការិកសាងចុះផែន ឯសារចេចជាសការពិនិត្យ។

ការកម្មណ៍ និងបែរធម៌	១១៤,២%	១១៦,៥%
ការសិក្សា	១៦០,៩%	១៦០,៩%
កោដីយដ្ឋាន	២៥០,៥%	២៣៨,៧%
ទំនិញ និងសេវាកម្មផ្សេងៗ	១៣៣,៦%	១៣៨,១%

កំណត់សមាល់ : គ្រាគេលគីឡូម៉ែត្រ ៩០០ = ៩០០%

➤ មុខទំនិញដែលឡើងថ្វីខស់មានប្រអស់សំខាន់ ៩,៥% ត្រីស្រស់ ៨,៥% បន្ទី ៨,២% និងប្រជាមាត្រក ៧,៧% ។

► **អត្ថបារម្ភប្រាក់** : ជាយុមអត្ថបារម្ភប្រាក់រៀលដៃបន្ទីនិងរូបរៀលសេវាកម្ម។ ប្រាក់រៀលមានការឆ្នាក់ថ្វីដៃបន្ទីដូចនាពេលវេលាបានស្ថិតិយោគ។

ប្រភេទ	ចុងសមាសទី១/២០១៧	ចុងសមាសទី១/២០១៨	បំផែប្រឈម
ន/ុជ្ជារ	៤០៥៦៩	៤០៨៤៩	០,០៥%
ន/ុបាត	១២០១៩	១១៦៩	៣,៥%
ន/ុដុង	០,១៨០៩	០,១៨៣៩	-១,៦%

២) តម្លៃនាថម្ចាតិភាព

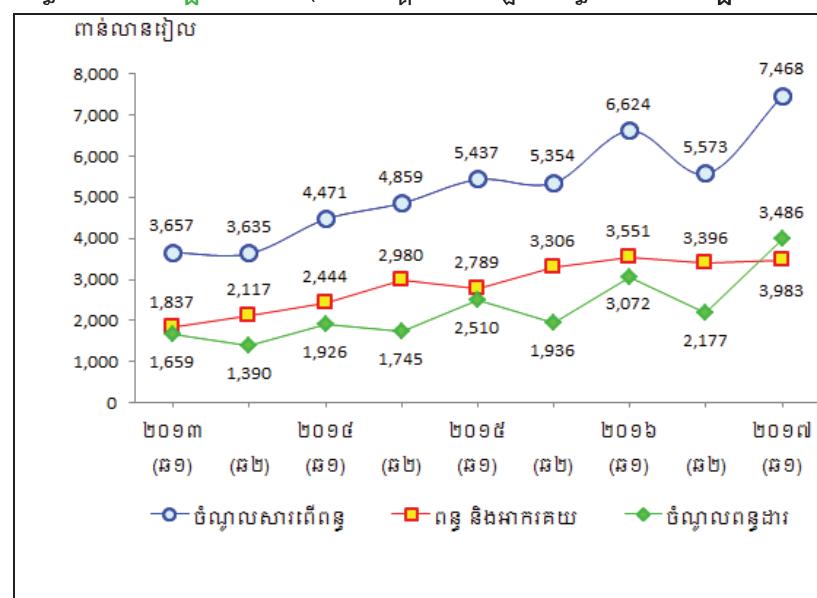
► **យោងតាមស្ថិតិដែលផ្តល់ព័ត៌មានការតាមប្រភេទនាថម្ចាតិមានស្ថានភាពដូចខាងក្រោម៖**

➤ ចំណូលអនុវត្តបានចំនួន ៨៦០៥បីលានរៀល គិតជាដុល្លារអាមេរិក មានចំនួន២១៥០,៥លានដុល្លារ ស្មើនឹង ៥៥% នៃដែនការហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំក្នុងនៅ៖ ចំណូលចរន្តមានចំនួន ៨៣០៥បីលានរៀល គិតជាដុល្លារអាមេរិក មានចំនួន២០៧០លានដុល្លារ ស្មើនឹង ៧៥% នៃដែនការ និងចំណូលមូលដួនចំនួន ២៩៥បីលានរៀល។

➤ **បើធ្វើបន្ទីនិងសមាសទី១ដូចត្រូវចំណូលចរន្តវិកាជាតិ កើនឡើង១៣% ដែលក្នុងនៅ៖ ចំណូលចរន្ត កើនឡើង ១៣% ។**

➤ **ក្នុងចំណូលចរន្ត** : ចំណូលសារពើពន្លក្នុងខេដិមត្តាំនេះអនុវត្តបានចំនួន ៧៤៦៥បីលានរៀល គិតជាដុល្លារអាមេរិក មានចំនួន១៨០៥លានដុល្លារ ស្មើនឹង ៥៥% នៃដែនការប្រចាំឆ្នាំ។ បើធ្វើបន្ទីនិងរយៈពេលដូចត្រូវ ឆ្នាំ២០១៦ចំណូលសារពើពន្លក្នុងឡើង ១៣% ដែលក្នុងនៅ៖ ពន្លនិងអាករគម្យយចំយុទ្ធផ្លែះ ៤១% (តាមអត្ថនាយកដ្ឋានគយិនិងផ្ទាករ កើនឡើង៤១%) និងចំណូលពន្លដារ កើនឡើង ៣០% (តាមអត្ថនាយកដ្ឋានពន្លដារ កើនឡើង៣០%) ។

ក្រឡ ២.១. សមាសធាតុចំណូល
សារពើពន្ល តាមសមាស (២០១៨-
២០១៩)



ការងារ២.១. សមាសភាពនៃចំណុលចន្ទុ

មុខចំណុល	អនុវត្ត ដែនការ	%Δផ្សេបនឹង ស. ១ឆ្នាំ ២០១៦	មុខចំណុល	អនុវត្ត ដែនការ	%Δផ្សេបនឹង ស. ១ឆ្នាំ ២០១៦
ចំណុលសារពើទន្លេ(រោគ)	៥៧%	+១៣%	ចំណុលមិនមែនសារពើទន្លេ	៣៧%	+១៥%
✓ ពន្លឺនិងអាករគមយ (អ.នាគយ និងដ្ឋាករ)	៥៩%	+៥%	✓ កាសីណ្ឌា	៥៣%	+១៥%
- ពន្លឺគមយ (របបនាំចូល)	៤៥%	-១២%	✓ អាជ្ញាបណ្ឌិតុងស្រុក	៣៥%	+២១%
- អាករពិស់សលើរបបនាំចូល	៦២%	+១៥%	✓ កំម្រោគប់គ្រង និងទិដ្ឋាការនាំចេញ	៣០%	+៤១%
- អាករលើកម្លៃបន្ទូលមរបបនាំ ចូល	៤៥%	+៩%	✓ នេសាទ	៣៥%	+២២%
- អាករនាំចេញ	៣៧%	+៩%	✓ ត្រាប្រមាណ់	៣៥%	+៣៥,៣%
- អាករបន្ទូលមលើជំនួយតែល សិលាយ	៥១%	+២៣%	✓ សម្រាប់ សម្រាប់	១៧%	+១៦,៨%
✓ ចំណុលពន្លឺជារ (អ.នា ពន្លឺជារ)	៦៣%	+៣៩%	✓ អាករស្ថានទូគ (លិខិតិត្យុងដែននិង ទិដ្ឋាការ)	៥៦%	+១៥%
- ពន្លឺលើប្រាក់យ៉ែរក្សា	៤៥%	+៥%	✓ គ្រឿតិនិក្សគុណភាពជំនួយតែល	៥%	-៨០%
- ពន្លឺលើប្រាក់ចំណោញ	៤២%	+៣៣%	✓ ជូលសហគ្រាស សម្រារ់	៣៥%	+១៦%
- ពន្លឺលើឈូលដ្ឋែ-ដី	៥៥%	+៣៣%	✓ លក់អចលនកម្ម (ទ្រព្យសម្រួលិរដ្ឋី)	%	%
- អាករលើជំនួយរបរ	%	-៩៥%	✓ ចំណុលដោយចំណោមបានចំនួន	%	+៩០%
- អាករលើកម្លៃបន្ទូលម	៦៥%	+៤៥%	ពន្លឺ		
- អាករពិស់ស	៥៥%	+១១%			
- ចំណុលដោយចំណោមបានចំនួន	៤៥%	+៣៥%			
- ចំណុលដោយចំណោមបានចំនួន	៣៧%	+៣៥%			

➤ ចំណាយចំណារដាក់ក្នុងសមាសទី ១ឆ្នាំ២០១៧ អនុវត្តបានចំនួន ៥៦៥៥,៨បីលានរៀល គិតជាដែលរាយកែរ កិច្ច មានចំនួន ១៤២១,២ លានដុល្លារ ស្ថិតិនឹង ៣៦% នៃដែនការប្រចាំឆ្នាំ ក្នុងនោះ ចំណាយចន្ទុសមេចបានចំនួន ៥០១៩បីលានរៀល ស្ថិតិនឹង ៣៥% នៃដែនការ និងចំណាយមូលដន្មមានចំនួន ៦៦៦,៨បីលានរៀល។

➤ បើប្រែបង្រៀនសមាសទី ១ដូចត្រូវឆ្នាំ២០១៦ ចំណាយចំណារដាក់ កើនឡើង ២០% ក្នុងនោះ ចំណាយចន្ទុសមេចបានចំនួន ៤៩៩៩៥២៥% បើនូវចំណាយមូលដន្មមាន ចំយោចេះ ៣,៦% ។

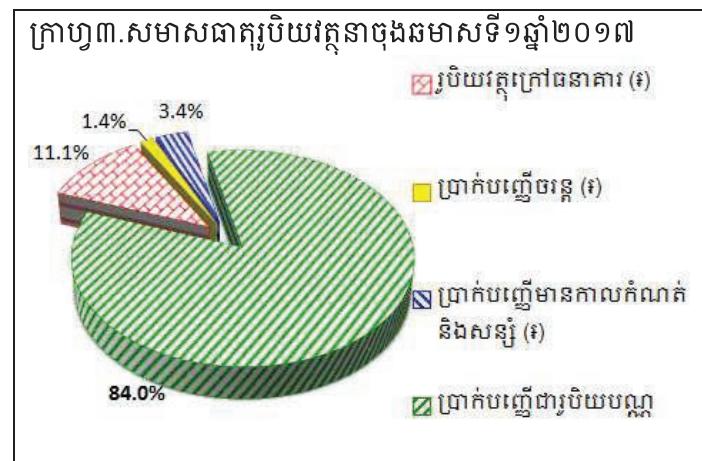
➤ ចំណារដាក់នាសមាសទី ១ឆ្នាំ២០១៧ មានអតិថិជនចំនួន ២៤១៦បីលានរៀល ស្ថិតិនឹង ៧២៥,១១លានដុល្លារ ស.រ.អ.ក។

៣) ស្ថានភាពរួមចំណាយទិន្នន័យនៃស្ថានភាពរបស់ខ្លួន

► ស្ថានភាពរួមចំណាយទិន្នន័យនៃសមាសទី ១ឆ្នាំ២០១៧ មានលក្ខណៈដូចខាងក្រោម:

➤ រួមចំណាយទិន្នន័យ M2 មានចំនួន ៦៥២៧បីលានរៀល កើនឡើង ២០% ផ្សេបនឹងសមាសទី ១ ឆ្នាំ២០១៦។

- ការកើនឡើងនៃ M2 នេះបណ្តាលមកពីកំណើន នៃរូបិយវត្ថុក្រុងនាទារា ១៨% ប្រាក់បញ្ចីចន្ទ ២៦%ប្រាក់បញ្ចីមានកាលកំណត់ និងសន្យា ២៥% និងប្រាក់បញ្ចីជាបុរិយបណ្តាល ២០%។
- ចំនួនប្រាក់រៀលនៅក្នុងនិងក្រុងនាទារាសរុប មានចំនួន ១៦% នៃរូបិយវត្ថុ M2 និងប្រាក់បញ្ចីជាបុរិយបណ្តាលមានចំនួន ៤៥%។



- ទុនបម្រើជាបុរិយបណ្តាលបន្ថែមសុទ្ធម៌ មានចំនួន ៣៣៣៣៣ ដុល្លារកើនឡើង ៣៦% ដោយបនឹងសមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៦

➤ ប្រាក់បញ្ចីរបស់ជនតារាងិជ្ជនៅក្នុងនាទារាជាតិនកម្ពុជា ជាពួកមេនការកើនឡើង ដោយក្នុងសមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៧ មានចំនួន ២៣៩៣៦បីលានរៀល កើនឡើង ៣៨% ហើយដោយក្នុងពេលដូចត្រូវ ឆ្នាំ២០១៦។

➤ ការផ្តល់អនុវត្តន៍ដោយជនតារាងិជ្ជ មានចំនួន ៦២៧៦៣បីលានរៀល កើនឡើង ១៥% ដោយបនឹងសមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៦។

➤ ការផ្តល់អនុវត្តន៍ដោយត្រីស្ថានមិគ្រុហិរញ្ញវត្ថុ មានចំនួន ១៤៦៦៣បីលានរៀល កើនឡើង ៣០% ដោយបនឹងសមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៦។

➤ អត្ថបារម្ភប្រាក់ប្រចាំថ្ងៃ:

ប្រភេទអត្ថបារម្ភប្រាក់	ចុះសមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៧	ចុះសមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៦	បំផ្លូវប្រមូល
បញ្ចីជារៀលនៅក្នុងនាទារាងិជ្ជ	៦,០៣%	៦,៧៦%	-១១%
កម្មិជារៀលនៅក្នុងនាទារាងិជ្ជ	១៨,៤៨%	១៧,៣៨%	-៦១%
បញ្ចីជាដុល្លារនៅក្នុងនាទារាងិជ្ជ	៤,៤១%	៤,៥២%	-២%
កម្មិជាដុល្លារនៅក្នុងនាទារាងិជ្ជ	១១,៤០%	១១,៧៤%	៣%
អត្ថបារម្ភប្រាក់កម្មិជារៀលនៅអមេរិក	១៥%	២៥,៥%	-៥០%
អត្ថបារម្ភប្រាក់កម្មិជារៀលនៅហត្ថកសិករ	១៥%	៣១%	-៥២%
អត្ថបារម្ភប្រាក់កម្មិជារៀលនៅប្រាសាក់	១៥%	២២,៥%	-៥១%

(៤) ស្ថានភាព ឥសិកខ្លួន ឧស្សាហកខ្លួន នៅវាគុម្ភ និងឈ្មោះ

ក្នុងសមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៧ ស្ថានភាពដលិតកម្មមានលក្ខណៈដូចខាងក្រោម :

➔ កសិកម្ម:

- ការងារក្រោមបង្ហាញឡើងដីជីវិំណំដៃ និងខែ ៣ ឆ្នាំ២០១៥ ២០១៦ និងខែ ៩ ឆ្នាំ២០១៧។

ប្រភេទដំណោះស្រាយ	សមាសទី១ - ២០១៧	ឆ្នាំ២០១៦	ឆ្នាំ២០១៥
ផ្ទៃដីជាស្រួលស្ថាន (ពាន់ហិកតា)	១២៦០	២៦០០	២៥៦២
ផ្ទៃដីជាបោត (ពាន់ហិកតា)	៩០២,៥	១៣៨,២	១១២,៦
ផ្ទៃដីជាជួរឈើ (ពាន់ហិកតា)	៤៨២	៦៧៨,៣	៥៧៣,៦
ផ្ទៃដីជាជួរឈើ (ពាន់ហិកតា)	២	៥	៥,៥

ផ្នែធីជាប់នៃត្រប់មុខ (ពាន់ហិកតា)	២៨,១	៤៣	៤៧,៤
ផ្នែធីជាសំណូរការបាយ (ពាន់ហិកតា)	២៧,៧	៤៥,១	៥៧,២
ផ្នែធីជាសំណូរកសិទ្ធិ (ពាន់ហិកតា)	៦,១	១៣,២	១៥,៥
ផ្នែធីជាសំណូរកសៀវភៅ (ពាន់ហិកតា)	៤,៤	៤០,៦	៦៦,៤
ផ្នែធីជាកោសុសុប (ពាន់ហិកតា) ក្នុងនោះ: ផ្នែធីចេញដោរ	៤៣១,៤ ១៦១,៩	៤៣២,៧ ១២៧	៣៤៩ ១១១,២

➤ ធមិតិធមលនៃសាខមានចំនួន ៣០១,៧ ពាន់គោល កើនឡើង ៥% បើផ្សែបនឹងសមាសទី១ដូចត្រា ឆ្នាំ២០១៦។

► ឧស្សាហកម្ម:

➤ ចាមពលអគ្គិសនីសុបធ្លាក់ផ្តើមដោយអគ្គិសនីកម្ពុជាមានចំនួន ៣៧២០ GWh កើនឡើង ១១% ផ្សែបនឹងសមាសទី១ឆ្នាំ២០១៦។ ក្នុងនោះ: រាជអគ្គិសនីមានចំនួន ១០៤៨ GWh កើនឡើង ១១២% អគ្គិសនីផ្តើមដោយប្រែងខ្លួន ១៥៧,៣ GWh ចំយច្ចោះ ៥៥% និងអគ្គិសនីនាំចូលពីប្រទេសជិតខាងដោយEDCមានចំនួន ៦៤០,៩ ចំយច្ចោះ ៣២% ។

➤ ធមិតកម្មរាយនកណ្ឌានិងសំវិកដើរមានចំនួន ៣៣៣៦លានដុល្លារ កើនឡើង ៥% ផ្សែបនឹងសមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៦។

➤ ការចុះបញ្ជី ការបេកចិត្ត និងការបន្ថុ កោដចក្រ សហគ្រាសនៅក្រសួងឧស្សាហកម្ម:

ប្រភេទ	ចំនួន: សមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៧	ចំនួន: សមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៦	បំផ្លូវប្រាកំ
កោដចក្រដើរម៉ោងបញ្ជី	៤៦	៧៧	-៥០%
ចំនួនកោដចក្រសុបទដែលមានក្នុងបញ្ជី	១៦២១	១៥២០	+១០%
ឧស្សាហកម្មផ្តល់កូច និងសិប្បកម្ម (ប៊ីកចិត្ត)	១១២	១៦៧	-៣៣%
ឧស្សាហកម្មផ្តល់កូច និងសិប្បកម្ម (បន្ទ)	១៥២	១៦០	-៥%

► សំណង់:

➤ សំណង់អនុញ្ញាតទ្វេសាងសង់មានចំនួន ៣២៤៨,៧ ពាន់ម៉ោះ ចំយច្ចោះ ១០% បើផ្សែបនឹងសមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៦។ ការអនុញ្ញាតនេះ: ជាតិកប្រាក់មានចំនួន ៤៩៤៣,៥ លានដុល្លារ កើនឡើង ២៤% បើផ្សែបនឹងខែខែដើមឆ្នាំ២០១៦។ ក្នុងនោះ:ប្រភេទសំណង់សំខាន់ៗមាន :

ប្រភេទសំណង់	ពាន់ម៉ោះ: សមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៧	ពាន់ម៉ោះ: សមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៦	បំផ្លូវប្រាកំ
លំនៅបាន	៣៩៤៩,៤	៣៦៧៨	+៣%
ឧស្សាហកម្ម	៣៨៤,៧	១៧៨០	-៣០%
ពាណិជ្ជកម្ម	២៥៧៨,៣	៥៣១៨,៣	-៥៣%
ទេសចរណ៍	៣៥៥,៨	២០០,៨	+៥៥%
...			
អនុញ្ញាតសុបទ	៣២៤៨,៧	៤០៥០,១	-៩០%

➤ ផ្សេងៗ: ក្នុងការអនុញ្ញាតសមាសទី១ ឆ្នាំនេះ: សំណង់ដែលពេញនិយមគីឡូនៈត្រា (៥៥,២១% នៃផ្សេកទុកសុបទ) និងពាណិជ្ជកម្ម (៣៥,៣៨% នៃផ្សេកទុកសុបទ)។

►ការងារ:

ប្រភេទ	សមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៧ (នាក់)	សមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៦ (នាក់)	បច្ចេកទេស
អ្នកចុះឈ្មោះស្ថិតិការងារធ្វើ (ទីតាំងរាយមុខប្រព័ន្ធគារងារ)	៧៨៤៣	៥៥៧៩	+៣៩%
អ្នកទទួលបានការធ្វើឱ្យការយោប់:ក្រសួងនិងក្រុមហ៊ុន	៨៧៨៦៨	៦១៧០២	+៤៧%
អ្នកទទួលបានការធ្វើឱ្យក្នុងប្រទេស	៦៩៩១៦	៥៦២៨៦	+៥១%
អ្នកទទួលបានការធ្វើក្រោមប្រទេស	១៧៩៨២	១៥៨១៦	+១៦%

►វិនិយោគ:

➤គម្រោងវិនិយោគអនុញ្ញាតដោយ ក.អ.ក. (ថ្មី និងព្រឹក)

ប្រភេទ	សមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៧	សមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៦	បច្ចេកទេស
អនុញ្ញាតសុប (លានជុល្យ) ក្នុងនោះ :	៣០៣៦,៨	១៨៧៩,៨	+១២%
វិសំយកសិកម្មនិងកសិបស្សាបាកម្ម	៩៩០,៦	៧៨៦,៦	+១៥៦%
វិសំយកស្សាបាកម្ម	៦៩៨,៩	៧៧០,៨	-៥%
ក្នុងនោះ កំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស	៣៣៧,៨	៥៨៦,៨	+៤៨៧%
វិសំយកទេសចរណ៍	៦៨៧,៨	៦៦៨,៨	-៣%
វិសំយកដ្ឋានចនាសម្ព័ន្ធនិងផ្លូវជាតិ	១៩៩៩,៨	៣៧០,០	+៣០៥%
គម្រោងថ្មី និងគម្រោងព្រឹក (ចំនួន)	៨៧,០	៧៩,០	+១០%
បង្កើតការងារ (ពាន់នាក់)	១១៩,៩	៧៦,៨	+៥៦%

►សេវាកម្ម និងទេសចរណ៍:

➤ការចុះបញ្ជី និងលុបចេញពីបញ្ជី :

ប្រភេទ	ចំនួន:សមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៧	ចំនួន:សមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៦	បច្ចេកទេស
ក្រុមហ៊ុនដែលបានចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម	២៦៦៤	២០៥៩	+៣០%
ក្រុមហ៊ុនប្រព័ន្ធបានបុប្ផបចេញពីបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម	២០	២	+៩០០%
ក្រុមហ៊ុនដែលបានចុះបញ្ជីបង់ពន្លេជាការងារបែបពិត		៣៨៥១	

➤ទីនិញ្ញបង្កើតការកំពង់ដែ (សុបច្ចៃកំពង់ដែ) មានចំនួន៥១១០ពាន់គោល គើនឡើង ១០% ផ្សេងៗបន្ទីដែលសមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៦។ ក្នុងនោះ :

ប្រភេទ	សមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៧ (ពាន់គោល)	សមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៦ (ពាន់គោល)	បច្ចេកទេស
កំពង់ដែក្នុងពេញ	១៣២២,៧	១២០៩	+៥%
កំពង់ដែកំពង់សោម	៣៣៧៨,៦	២៩០៨,៧	+៥៦%
កំពង់ដែក្នុងស្របអបិល និងកោះកុង	៦៨,៩	២២៧,៩	-៥៥%
កំពង់ដែខកញ្ចាំង	៣៨៣,៨	២៩១,៨	+៥៥%

➤អ្នកដែលរក្សាស្ថិតិការងារក្នុងអាកាសនិងទេសចរណ៍

ប្រភេទ	សមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៧(ពាន់នាក់)	សមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៦(ពាន់នាក់)	បច្ចេកទេស
ក្រុមហ៊ុនដែក្នុងស្ថិតិការងារ (ក្នុងស្រួល)	១១៥,៩	៨៨,១	+៣២%
អ្នកដែលរក្សាស្ថិតិការងារ (ក្នុងស្រួល)	២១៦,៩	២១១,៦	+៥៦%

អ្នកដំណើរកាមដ្ឋានអភិវឌ្ឍន៍ (អន្តរជាតិ)	៣៦៧៦,១	២៩៨៦,៤	+២៣%
អ្នកទេសចរណ៍ជាតិចំពោះប្រទេស	៤៤២	៦៦៩,៧	+២០%
អ្នកទេសចរអន្តរជាតិមកដល់កម្ពុជា	២៦៦២,៤	២៣០២,០	+១៣%
✓ តាមដ្ឋានអភិវឌ្ឍន៍	១៦០៥,៧	១៧៣០,៤	+២៣%
✓ តាមដ្ឋានគោរក និងទីក	១០៥៦,៧	១០៧១,១	+០%

➤ប្រសិទ្ធភាពនិងទូរគមនាគម្ពស់

ប្រភេទ	មាតិរាល់ខ្លួនឆ្នាំ២០១៧	មាតិរាល់ខ្លួនឆ្នាំ២០១៨	បរិយោជន៍
បញ្ចីកុងប្រទេស(ពាន់កញ្ចប់)	៩០១,៤	៨៦,០	-៩៣%
ក្នុងនោះទទួល	១៣,៨	១២,៨	-១%
បញ្ចីក្រុមប្រទេស(ពាន់កញ្ចប់)	៦៤៦,២	៦២៤,៨	-៣%
ក្នុងនោះទទួល	៣២៦,៨	២៦០,៥	-១៣%
សន្លានទូរសព្ទកុងប្រទេស(ពាន់នាទី)	១៤ ៦០៦	១៦ ៩៤៧,៣	-១៤%
ក្នុងនោះហៅចូល	៤២៦២,៣	៤៣០,៥	-១៤%
សន្លានទូរសព្ទក្រុមប្រទេស(ពាន់នាទី)	៥៧ ៩០៥,៥	៦៦ ៣៥០,៨	-១៣%
ក្នុងនោះហៅចូល	៥៧ ៩០៥,៥	៦៦ ០៣៩,០	-១៣%

៥) ស្ថាបនាថាពលក្សានាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាភិបាល

ពីប្រភេទអគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាភិបាល:

➔ការនាំចូលក្នុងមាតិរាល់ខ្លួនឆ្នាំ២០១៧ មានចំនួន២៧៤៣បីលានរៀល គិតជាដុល្លារអាមេរិកស្តីឱេរ៉េ,៧ លានដុល្លារ **កែវទេរឹង ១២%** ធ្វើបនិនិងមាតិរាល់ខ្លួនឆ្នាំ២០១៦។ ក្នុងនោះមុខទំនិញសំខាន់ៗមួយចំនួនមាន៖

បរិយាយ	%៨ធ្វើបនិនិងម.ទី១ ឆ្នាំ២០១៦	បរិយាយ	%៨ធ្វើបនិនិងម.ទី១ ឆ្នាំ២០១៧
ប្រជុំសំដី	+៤%	ក្រាត់ទីនិងគោយនុ (ជាគ្រឹះ)	-៥%
ប្រជុំម៉ាសុំតិ	០%	មុគ្គ (ជាគ្រឹះ)	-១៥%
ខស្សន	+១៥%	អង្គរ	-៨៥%
ប្រជុំខ្លា	-៤១%	ផ្លូវឃើនិងបំន្លែ	+២៧%
អតិសនិតំចូល	-៣២%	ដីនិងច្បាស់កសិកម្ម	+៥៦%
ដែកសំណង់	+៤%	បារី	-១០%
សុីមិចកំ	-៥%	កេសដ្ឋុះ	+១៥%
គ្រឹះអេឡិចត្រូនិក	+៣%	នំចូលក្នុងក្របខណ្ឌរួមបំនិយោគ	+៣%
ចំយន្តសុប (ជាព.ល.វ.)	+៤%		
ចំយន្តសុប (ជាគ្រឹះ)	-១៥%		

➔ការនាំចូលក្នុងមាតិរាល់ខ្លួនឆ្នាំ២០១៧ មានចំនួន២១៤៦បីលានរៀល គិតជាដុល្លារអាមេរិកស្តី៥៣៦៧ លានដុល្លារ (មានចំនួន៣៨,៣% នៃការនាំចូល) មានការ **កែវទេរឹង ១២%** ធ្វើបនិនិងមាតិរាល់ខ្លួនឆ្នាំ២០១៦។ ក្នុងនោះមុខទំនិញសំខាន់ៗមួយចំនួនមាន៖

ទំនិញ	%៨ធ្វើបនិនិងម.ទី១ ឆ្នាំ២០១៦	ទំនិញ	%៨ធ្វើបនិនិងម.ទី១ ឆ្នាំ២០១៧
ដលិកជុលយោវេក្ខេត្ត	-១៥%	ដលិកជុលនេសាទ	+៤២%
រាយនកណ្តាលិនិស្សុកដើរ	+៦%	កេសុំ	+៣០%
អង្គរ	+២%		

៦) មិនបានចូលរួមក្នុងព្រឹត្តិកាសទាំងអស់

ក្នុងសមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៧សូចនាករសដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បជន៍ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានបង្ហាញការរំបែបលក្ខណៈប្រចាំខែកញ្ចប់ក្នុងការប្រើប្រាស់បច្ចេកទេស:

ល.រ.	សូចនាករ	% Δ ផ្សេបនីដែលមានចុះហត្ថលេខា	កំណត់សម្ងាត់
១	សន្តសូវិនិត្យថ្មីស្រីស្រស់	+៤,៨%	—
២	សន្តសូវិនិត្យថ្មីបន្ទី	+៤,៧%	—
៣	ចំនួនរោងចក្រដើរដែលបានចុះហត្ថលេខាដែលត្រូវការពារក្នុងក្រសួងខេត្តកម្ពុជា	-៤០%	—
៤	ឧស្សាហកម្មធម្មុនគូច និងសិប្បកម្ម (បើកដើរ)	-៣៣%	—
៥	សំណង់អនុញ្ញាតទួយសាងសង់ គូងខេត្តកម្ពុជា	-៣០%	—
៦	សំណង់អនុញ្ញាតទួយសាងសង់ គូងរាលិធីកម្ម	-៤២%	—

៤) សេចក្តីផលនិងជាម

អង្គប្រជុំពាណិកាគ្នុបញ្ចាស់ខាន់ៗ នូវចុចចាប់អារម្មណ៍ដូចខាងក្រោម៖

១) ការអនុលោមតាមកិច្ចព្រមព្រៀងពន្លតយនៃសមាគមសេដ្ឋកិច្ចអាសយោគ និងឧស្សាហ្យហូបនីយកម្មក្នុងស្រុកជំនួសការនៅចូល ដូចជា សុខិម័យ កេសដ្ឋែ: ជាដើម ធ្វើឲ្យចំណូលពន្លតយកម្មជាជយចុះប្រហែល ៩៥,៥ លានដុល្លារក្នុងមួយឆ្នាំ។ ក្នុងវខេដីមឆ្នាំ២០១៧ នេះ ចំណូលពន្លតយមានចំនួនប្រហែល ៤៧% នៃចំណូលសារពីពន្ល ខណៈដែលចំណូលនេះមានចំនួន ៥៥% ក្នុងសមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៦។ ដើម្បីបីប៉ុរាណតែបង់នេះ ពន្លលើកម្លៃបន្ទីម និងអាករពិសេសលើទីនិញតាំងឱ្យមួយចំនួននឹងត្រូវពង្រីក និងកេសម្រោល ដើម្បីក្រោនិន្តរភាពចំណូលចិកក្នុងរយៈពេលមធ្យបានចុះ។

២) ការអនុញ្ញាតឱ្យសាងសង់ក្នុងមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៧ មានចំនួនជាទីក្រោក ៤ ៩៨៨ លានដុល្លារ កែវ
ឡើង ២៨% ផ្សេបនឹងរយៈពេលដូចត្រា ឆ្នាំ២០១៦។ នេះជាក្នុល់ខ្ពស់យក្សទ្វាប់អារម្មណ៍ដែលសំណង់ត្រូវបាន
ចាត់ទុកចា ជាថីស់យកដុំជាលខ្សោះក្នុបំផុត ជាមួយនឹងចំនួនក្រុមហ៊ុនសំណង់ជាង ៨០០ ក្រុមហ៊ុន ក្នុងស្រុក និង
ពីរទីសជាង២០ប្រទេស។

ទោះបីសំណង់កំពុងមានសន្លេ:ក៏ដោយ កិសិស៊យនេះកំពុងប្រឈមបញ្ហាថ្មីបានមួយចំនួន ដូចជាកុណភាពសំណង់ ស្ថិតិថាបែបច្រើកទេស ការគ្រប់គ្រងនៅមានចន្ទោះប្រហែល កង្វៈកម្មករជំនាញ។ ក្នុងចំណោមបញ្ហាជាំងខ្សាយ គូរកត់សមាល់មួយចំនួន ដូចជាឃំណោះស្រាយ គ្រប់គ្រងមួយចំនួនអូសបន្ទាយយុវវគ្គ (ខ. ឬឃឹង) ប្រព័ន្ធភ្រោមដីមិនមានសង្គតិភាពជាមួយសំណង់លើដី ទៅហែងច្រើល និងការទ្វាកចំណើដីដូចពេកជាថីម។



**IV- សកម្មភាពដែលនៅក្នុងរបស់ ឯកខត្តធម៌ និងសង្គមព្រៃ យើង ណាលន្យា
ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋីក្នុង សង្គមកិច្ច និងរហូតដែល ប្រចាំខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧**



ព្រះស្តីបរិស្សន៍



ក្រុមប្រឹក្សាសេខ្លួន សណ្ឋាគិត្យ និទបញ្ចប់

ទូរសព្ទលេខ: ០៩៣ ២០០ ៩៨៣ ០៩៦ ៣០១ ៣៣០

ទូរសព្ទលេខ: ០៩៣ ២០០ ៩៨៣

E-mail: veasna@live.in